

แบบฟอร์มการจัดการความรู้

การจัดการความรู้ของหน่วยงาน.....ศัลยกรรมอุบัติเหตุ 14/2.....

หัวข้อในการจัดการความรู้ (Knowledge Vision)

เรื่อง แนวทางการบริหารยาในผู้ป่วยเด็ก ในหอผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุ 14/2

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม วันที่ 27 กรกฎาคม 2560

1. คุณศิริกานต์ พักเชือก	ผู้จัดการความรู้ (KM Manager)
2. คุณสุที ถาวรกุล	คุณอำนวย (Facilitator)
3. คุณพิกุล นานบุญ	คุณลิขิต (Note Taker)
4. คุณอรทัย ดิงขรเขต	คุณกิจ (KP)
5. คุณชุตติมา รัศมี	คุณกิจ (KP)
6. คุณวารุณี ภูทะวัง	คุณกิจ (KP)
7. คุณปาริชาติ ทางธรรม	คุณกิจ (KP)
8. คุณสุนิสา ทองประเสริฐ	คุณกิจ (KP)
9. คุณดรุณี ไชยวงศ์	คุณกิจ (KP)

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม วันที่ 3 สิงหาคม 2560

1. คุณศิริกานต์ พักเชือก	ผู้จัดการความรู้ (KM Manager)
2. คุณสุที ถาวรกุล	คุณอำนวย (Facilitator)
3. คุณพิกุล นานบุญ	คุณลิขิต (Note Taker)
4. คุณสุนิสา ทองประเสริฐ	คุณกิจ (KP)
5. คุณสุรชัย ภูมิศรีจันทร์	คุณกิจ (KP)
6. คุณธิดารัตน์ อามราช	คุณกิจ (KP)
7. คุณชุตติมา รัศมี	คุณกิจ (KP)
8. คุณปาริชาติ ทางธรรม	คุณกิจ (KP)

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม วันที่ 31 สิงหาคม 2560

1. คุณศิริกานต์ พักเชือก	ผู้จัดการความรู้ (KM Manager)
2. คุณสุที ถาวรกุล	คุณอำนวย (Facilitator)
3. คุณพิกุล นานบุญ	คุณลิขิต (Note Taker)
4. คุณปาริชาติ ทางธรรม	คุณกิจ (KP)
5. คุณธิดารัตน์ อามราช	คุณกิจ (KP)
6. คุณวารุณี ภูทะวัง	คุณกิจ (KP)
7. คุณอรทัย สิงขรเขต	คุณกิจ (KP)
8. คุณสุนิสา ทองประเสริฐ	คุณกิจ (KP)

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม วันที่ 7 กันยายน 2560

1. คุณศิริกานต์ พักเชือก	ผู้จัดการความรู้ (KM Manager)
2. คุณสุที ถาวรกุล	คุณอำนวย (Facilitator)
3. คุณพิกุล นานบุญ	คุณลิขิต (Note Taker)
4. คุณชุตินา รัศมี	คุณกิจ (KP)
5. คุณสุรชัย ภูมิศรีจันทร์	คุณกิจ (KP)
6. คุณสุนิสา ทองประเสริฐ	คุณกิจ (KP)
7. คุณอรทัย สิงขรเขต	คุณกิจ (KP)
8. คุณดรุณี ไชยวงศ์	คุณกิจ (KP)
9. คุณวารุณี ภูทะวัง	คุณกิจ (KP)
10. คุณปาริชาติ ทางธรรม	คุณกิจ (KP)
11. คุณธิดารัตน์ อามราช	คุณกิจ (KP)

1. หลักการและเหตุผล

หอผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุ ให้บริการผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกและข้อที่มีปัญหาเกี่ยวกับระบบกระดูกและกล้ามเนื้อตั้งแต่ทารกแรกเกิดจนถึงผู้สูงอายุ ทุกเพศทุกวัยอีกทั้งภาควิชามีอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับศัลยกรรมเด็กมานานที่หอผู้ป่วย ทางหอผู้ป่วยยังไม่มีแนวทางในการบริหารยาในเด็ก เนื่องจากจำนวนเด็กที่มาอนมีประมาณ 2 – 3 คนต่อเดือน ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา, การคำนวณ ,วิธีการให้ยารวมถึงมาตรการให้ยา ซึ่งจากการทบทวนอุบัติการณ์ การเกิดความคลาดเคลื่อนในการบริหารยาในเดือนมีนาคม 2560 ถึงเดือนกันยายน 2560 พบว่าที่ความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้น

ได้แก่ - เดือนเมษายน 2560 เกิดความคลาดเคลื่อนในการให้ยา Fentanyl 1 ครั้ง ความเสี่ยงระดับ C

- เดือนกันยายน 2560 เกิดความคลาดเคลื่อนในการคำนวณ dose ยา Bactrim 1 ครั้ง ความเสี่ยงระดับ D

ทั้งนี้จากการเกิดอุบัติการณ์การคลาดเคลื่อนดังกล่าว ทางหอผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุ 14/2 จึงได้มีการนำอุบัติการณ์มาทบทวน พบว่าทางหอผู้ป่วยยังไม่มีแนวทางการบริหารยาในเด็กที่ชัดเจน รวมทั้งในหน่วยงานมีพยาบาลใหม่ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนดังกล่าวได้ ดังนั้นทางหน่วยงานศัลยกรรมอุบัติเหตุ 14/2 ได้ตระหนักถึงความสำคัญ จึงได้นำมาสู่การแลกเปลี่ยนความรู้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อหาแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน ในการป้องกันอุบัติการณ์การเกิดความคลาดเคลื่อนในการบริหารยาที่มีความเสี่ยงสูงในหอผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุ

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อให้การบริหารยาที่ในผู้ป่วยเด็ก ในหอผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุ มีความถูกต้องและปลอดภัย
- เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนและเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จากการบริหารยาในผู้ป่วยเด็ก
- เพื่อให้ผู้ป่วยเด็กในหอผู้ป่วยศัลยกรรมอุบัติเหตุได้รับยาอย่างมีประสิทธิภาพตามแผนการรักษา
- เพื่อสร้างความตระหนักของบุคลากรในการบริหารยาในผู้ป่วยเด็ก

3. เป้าหมาย/ตัวชี้วัด

- อุบัติการณ์การบริหารยาในผู้ป่วยเด็ก = 0

4. วิธีการ/รูปแบบการจัดการความรู้ *** (กรูณาระบุ) ***

Success Story Telling (SST) (กรณีเลือกข้อนี้ให้ใส่ข้อมูลตามตารางข้อ 5.1)

The World Cafe (กรณีเลือกข้อนี้ให้ใส่ข้อมูลตามตารางข้อ 5.2)

5. กระบวนการจัดการความรู้ (Share & Learn)

5.2 The World Cafe

ผู้เล่าเรื่อง (Narrator)	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share & Learn)	เทคนิค/วิธีการ (Action)
1. คุณพิภพ นานบุญ	- มีการฉีดยา Fentanyl ผิด dose เนื่องจากเป็นยา small dose และไม่ได้รับการ double check ก่อนให้ยา - พยาบาลมีการ double check ในการพบบยา เตรียมยาและก่อนให้ยา	มีการระดมสมองเพื่อหาแนวทางร่วมกันในทีม
2. คุณปาริชาติ ทางธรรม	- มีการเฝ้าระวังติดตาม Monitoring - พยาบาลควรทำตามหลัก 11R - ไม่มีมีการ double check ก่อนฉีดยา	มีการระดมสมองเพื่อหาแนวทางร่วมกันในทีม
3. คุณสุนิสา ทองประเสริฐ	- ก่อนการเตรียมยาควรมีการ double check - ไม่เข้าใจแผนการรักษาแต่ไม่ Confirm - ไม่ทำตามหลัก 7R	มีการระดมสมองเพื่อหาแนวทางร่วมกันในทีม
4. คุณสิริกานต์ พักเชือก	- มีการฉีดยา Bactrim ผิด dose เนื่องจากเป็นจากที่ไม่ได้ใช้บ่อยและเป็น small dose - ควรมีการ Confirm กับแพทย์หากไม่เข้าใจแผนการรักษา - หากมีเป็นยา small dose ที่ไม่ได้ใช้บ่อยควรมีการ Confirm กับเภสัชกรเกี่ยวกับการแบ่งใช้และการเก็บรักษาที่เหลือ	มีการระดมสมองเพื่อหาแนวทางร่วมกันในทีม
5. คุณชุตินา รัศมี	- ควรมีการ Confirm กับแพทย์หากพบ Order ยาที่ไม่ได้ใช้บ่อย - พยาบาลควรมีการทบทวนความรู้ในการบริหารยาและการใช้ยา	มีการระดมสมองเพื่อหาแนวทางร่วมกันในทีม
6. คุณสุรัชย์ ภูมิศรีจันทร์	- การบริหารยาที่ไม่ได้ใช้บ่อยและยา small dose ควรได้รับการ Tipple check - ควรมีการส่งต่อข้อมูลในการบริหารยาที่ถูกต้องให้รับทราบทั่วถึง - ควยยึดหลัก 7R ในการบริหารยาทุกครั้ง	มีการระดมสมองเพื่อหาแนวทางร่วมกันในทีม
7. คุณธิดารัตน์ อามราช	- ติดตามเฝ้าระวังก่อนและหลังให้ยา Fentanyl โดยใช้ SS - ติดตามเฝ้าระวังอาการผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นหลังการให้ยา	มีการระดมสมองเพื่อหาแนวทางร่วมกันในทีม
8. คุณอรทัย สิงขรเขต	- พยาบาลน้องใหม่ก่อนเตรียมและฉีดยาควรมีการ Confirm และนำยามาให้ senior check ทุกครั้ง - ไม่ทำตามหลัก 7R	มีการระดมสมองเพื่อหาแนวทางร่วมกันในทีม
9. คุณวารุณี ภูทะวัง	- หากทำ Med error ให้รับแจ้ง Inchart เพื่อรับ - มีความสับสนระหว่าง tbs (table spoon), tsp (tea spoon) ทำการแก้ไขเบื้องต้น - ควรมีการ Confirm แพทย์ หากไม่เข้าใจคำสั่งการรักษา	มีการระดมสมองเพื่อหาแนวทางร่วมกันในทีม
10. คุณครุณี ไชยวงศ์	- ควรมีการทบทวนแลกเปลี่ยนเรียนรู้เมื่อเจอยาที่ไม่ใช่บ่อย - ควรมีการ double check กับน้องใหม่ก่อนการเตรียมยาและก่อนให้ยาทุกครั้ง	มีการระดมสมองเพื่อหาแนวทางร่วมกันในทีม

6. สรุปความถี่ (ข้อมูลที่ได้มาจากข้อ 5.1 หรือ 5.2)

เรื่อง	จำนวนความถี่
1. ควรมีการ Double Check, Triple ก่อนการเตรียมยาและให้ยา	7
2. ควรมีการ Monitoring หลังการให้ยา	2
3. คำสั่งการรักษาไม่ชัดเจน	4
4. ไม่ปฏิบัติตามหลัก 7R	4
5. การเก็บ/การแบ่งใช้ยาที่เหลือ	1
6. Confirm (ยา+แผนการรักษา)	4

7. Key Success Factor (ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ สรุปจากกระบวนการจัดการความรู้ในข้อ.6 (โดยเรียงจากความถี่ที่ได้จากข้อ 6 จากความถี่มากที่สุดไปหาน้อยสุด)

สรุปจากกระบวนการจัดการเรียนจากประสบการณ์ของกลุ่ม

1. มีการ Double Check ในहारหยาบยา เตรียมยา และก่อนให้ยาแก่ผู้ป่วย
2. มีแนวทางการ Monitoring ติดตามหลังการให้ยา
3. มีแนวทางและปรึกษาร่วมกับแพทย์เรื่อง การเขียนคำสั่งรักษาไม่เขียนด้วยย่อและเขียนลายมือให้ชัดเจน
4. การบริหารควรรีบหลัก 7R
5. มีแนวทางการบริหารยาที่เหลือที่ชัดเจนและมีการเก็บยาที่เหมาะสม

8. นวัตกรรมหรือสิ่งที่ได้จากการจัดการความรู้ (กรุณาแนบหลักฐาน)

คู่มือ

แผ่นพับ

และ มีการเผยแพร่ความรู้ผ่าน โปรแกรมหรือระบบต่างๆ เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2561

เพื่อการตรวจสอบ (พร้อมปริ้นเอกสารแนบ หน้า website KM หน่วยงานมาด้วย)

9. ผลจากการดำเนินการทำกิจกรรม KM

- อุบัติการณ์การบริหารยาในผู้ป่วยเด็ก = 0

10. สรุปผลการนำเทคนิคไปปฏิบัติใช้

1. มีการใช้หลัก 7R
2. มีแนวทางปฏิบัติในการบริหารยาในผู้ป่วยเด็กของหน่วยงาน

11. After Action Review (AAR)

1. ท่านสามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานของท่านได้อย่างไร
  - มีแนวทางปฏิบัติในการบริหารยาในผู้ป่วยเด็กในหน่วยงาน
  - นำมาพัฒนากิจกรรมคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (CQI)
2. ท่านสามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาองค์กรได้อย่างไร
  - นำไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการบริหารยาในผู้ป่วยเด็กในหน่วยงานอื่นได้แนวทางเดียวกัน

12. ภาพประกอบการทำกิจกรรม

วันที่ 27 กรกฎาคม 2560

วันที่ 3 สิงหาคม 2560

KM - MSMC

วันที่ 31 สิงหาคม 2560

KM - MSMC

วันที่ 7 กันยายน 2560

KM - MSMC

สรุปสถิติการเกิดอุบัติเหตุการให้ยาในผู้ป่วยเด็ก

รายการ	เดือน						
	มี.ค. 60	เม.ย.60	พ.ค. 60	มิ.ย.60	ก.ค. 60	ส.ค. 60	ก.ย. 60
เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์	1	0	0	0	0	0	1
ชนิดของยาที่ใช้	Fentanyl injection	-	-	-	-	Ibuprofen oral	Bactrim Injection
ระดับความรุนแรง	D	-	-	-	-	D	D

แนวทางปฏิบัติในการบริหารยาในเด็ก

การสั่งยาโดยแพทย์

1. เขียนคำสั่งยาให้ยาให้ครบถ้วนและชัดเจน เช่น ต้องมีการระบุตัวผู้ป่วยอย่างถูกต้อง ระบุวิธีทางให้ยาความถี่ของการให้ยา และระบุปริมาณที่จะให้
2. ไม่รับคำสั่งการให้ยาคำขวาวจาหรือทางโทรศัพท์ ถ้าจำเป็นให้ตรวจสอบและเซ็นกำกับคำสั่งให้ยานั้นทันทีที่สามารถทำได้
3. ควรมีข้อมูลผู้ป่วยครบถ้วนและเน้นปัจจุบัน เพื่อประเมินข้อห้ามใช้และปฏิกริยาระหว่างแต่ละตัว (ในกรณีที่มีการให้ยาหลายชนิด)
4. ควรมีข้อมูลเกี่ยวกับโรคประจำตัว เช่น G6PO def. จะเกิด Hemolysis เมื่อได้รับยา Sulfa
5. การเขียนคำสั่งการรักษา แพทย์ต้องเขียนชื่อสามัญทางยาหรือชื่อการค้าที่เป็นคำเต็มไม่ใช่ชื่อย่อ ระบุชนิด รูปแบบยาเตรียม การบริหารยาด้วยลายมือที่อ่านง่ายและชัดเจนพร้อมทั้งเขียนชื่อกำกับด้วยทุกครั้ง
6. การเขียนขนาดยา หรือความแรงของยาที่ใช้เป็นระบบเมตริก หรือตัวย่อให้เขียนให้ชัดเจน เช่น

หน่วยน้ำหนัก	หน่วยปริมาตร
Ug = microgram	ml = milliter, cc
Mg = milligram	L = Litre
Gm = gram	tsp = ช้อนชา
Gr = grans	tbsp = ช้อนโต๊ะ
1000 mg = 1 mg	1000 ml = 1 L
1000 mg = 1 Gm	1 tsp (ช้อนชา) = 5 ml
1000 Gm = 1 kg	1 tbsg (ช้อนโต๊ะ) = 15 ml
1 gr. (grain) = 64.8 mg (60 mg)	
7. ในการเขียนตัวเลข ขนาดยาที่ใช้ หากขนาดยาอยู่ในระบบทศนิยมไม่เต็มหนึ่ง ให้เขียน 0 ตามด้วยจุดและตัวเลข เช่น 0.3 เป็นต้น
8. ในกรณีไม่แน่ใจในคำสั่งการรักษาของแพทย์ ให้ตรวจกับแพทย์ผู้สั่งอีกครั้ง ห้ามให้ยาจนกว่าจะเข้าใจคำสั่งการรักษา

การเตรียมยาและการให้ยา

1. ในการเตรียมยาให้อ่านคำสั่งและขนาดยาให้ชัดเจน และควรอ่านฉลากยาอย่างน้อย 3 ครั้ง ก่อนเตรียมยา ระหว่างการเตรียมยาหรือจัดยาและหลังเตรียมยา ขณะที่ทิ้งให้ตรวจสอบชนิดยา ขนาดยา วันหมดอายุของยา การให้ตัวทำละลายที่เหมาะสมในกรณีที่ต้องละลายหรือเจือจางยา
2. การเตรียมยา แบ่งยา คำนวณและจัดยาต้องมีการบันทึกการคำนวณขนาดยา ต้องมีการตรวจสอบความถูกต้อง โดยให้พยาบาลอีกคนเป็นผู้ทบทวนความถูกต้องกับคำสั่งแพทย์หรือมีการตรวจสอบความถูกต้องอย่างน้อย 3 ครั้ง
3. ขนาดยาสูงสุด (Maximal dose) ที่คำนวณได้โดยใช้น้ำหนักเป็นตัวหลัก ถ้าคำนวณได้แล้วเกินขนาดเป็นขนาดที่ใช้ในผู้ใหญ่ ต้องให้ขนาดที่ใช้ในผู้ใหญ่
4. ถ้าเด็กอ้วนต้องใช้ Ideal body height หรือ weight for height มาคำนวณ
5. กรณีเด็กที่บวม ต้องใช้น้ำหนักตัวก่อนบวมมาคำนวณ
6. เด็กที่มีภาวะการทำงานของไตลดลงหรือเสียไปต้องปรับลดขนาดยา
7. ก่อนให้ยาต้องมีการยืนยันความถูกต้องของผู้ป่วยอย่างน้อย 2 คน โดยการถามชื่อ - สกุล ผู้ป่วย พร้อมดูป้ายข้อมือ (กรณีผู้ป่วยไม่สามารถตอบได้) ให้ตรงกับใบ MAR (Medication record)
8. ให้ยาอย่างถูกต้องตามหลัก 7R
  - 1) Right Client คนที่จะรับยาทุกคน
  - 2) Right Drug ชนิดของยาที่จะให้ถูกต้อง
  - 3) Right Dose ขนาดของยาที่จะให้ถูกต้อง
  - 4) Right Route วิธีที่ให้ถูกต้อง
  - 5) Right Time ให้ยาได้ถูกต้องตามเวลา
  - 6) Right to Refuse บันทึกและรายงานแพทย์เมื่อผู้ป่วยปฏิเสธการรับยาอย่างถูกต้อง
  - 7) Right Documentation เอกสารคำสั่งใช้ยาให้ถูกต้อง
9. การให้ยาแบบ IV push ให้ฉีดยาช้าๆ ใช้เวลาอย่างน้อย 5 นาที
10. กรณีให้แบบ IM ต้องฉีดเข้ากล้ามเนื้อมัดใหญ่
11. เมื่อให้ยาเสร็จเรียบร้อย ให้บันทึกเวลาที่ให้ยาแบบ Real time และลงลายมือชื่อพยาบาล ผู้บริหารยาและผู้ตรวจสอบพร้อมกันทั้งสองคนทันที
12. สำหรับยาที่ต้องให้โดยหยดทางหลอดเลือดดำต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องในการให้ยา และต้องตรวจสอบอัตราเร็วในการให้ยาและผิวหนังบริเวณที่จะให้ตรวจเย็บอย่างน้อย เวรละ 2 ครั้ง
13. ให้ติดตามผู้ป่วยระวัง (การ Monitoring) อาการที่ต้องติดตาม เพื่อปรึกษาแพทย์ให้หยุดหรือลดขนาดยา หรือให้การรักษาที่จำเป็น

.....
ลงชื่อ.....)
รองผู้อำนวยการศูนย์การแพทย์ฯ/หัวหน้าหน่วยงาน